

PB-PP | B-21170
BELGIE(N) - BELGIQUE

DUBBELPUNT

[Adresklever]

AL WA DA GE ZEGT, DA ZIJT GE ZELF

met uw broek in den helft

MEI 2014

Tijdschrift van en voor Chiroleiding | verschijnt maandelijks, niet in juli en augustus | nr. 8 | Chirojeugd-Vlaanderen vzw
v.u. & afzendadres: E. Cools, Kipdorp 30, 2000 Antwerpen | Afgiftekantoor 8000 Brugge 1-2 | P409362

de BRIEVENBUS

Wil je iemand de groetjes doen? Of wil je gewoon met een grave foto in Dubbelpunt? Voor al je boodschappen en foto's één adres: dubbelpunt@chiro.be. Als je foto's doorstuurt, laat dan weten wie er op staat, waar ze gemaakt zijn en welke boodschap erbij hoort. Zorg wel dat je toestemming hebt van de personen op de foto.

De leidingsploeg van *Chiro Aksent* op de jeugd-raaddag in Bonheiden. Alle jeugdbewegingen sloegen de handen in elkaar en organiseerden een themadag voor alle kinderen uit Bonheiden. Bij de Chiro konden de kinderen komen dansen op 'Het bal van de burgemeester'.

"Wij willen onze leiding in het buitenland (één leidster in Ghana en twee in Suriname) HALLO TOE-roepen vanuit Hooglede. WE MISS YOU GIRLS! En ook wel omdat ze zeker en vast gezien mogen worden, nee?" *Groetjes van Chiromeisjes De Kadullekes uit Hooglede*

Chiro Pollyanna heeft er weer een schitterende editie van 'Chirollywood' opzitten. Bedankt meiden! *Groetjes, Magalie Verbrugge*

Voor hun teambuilding moest de leidingsploeg van *Chiro K reale* een foto op Facebook posten die zoveel mogelijk likes zou halen. De teller staat nu op 740, en daar zijn ze heel trots op!

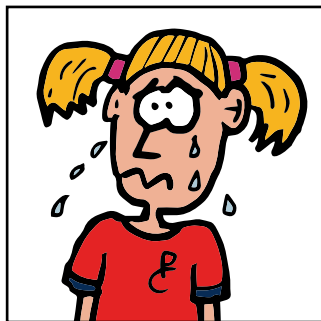
Na een jarenlang leidingstekort zijn we dit jaar weer gestart met een bijna volledige leidingsploeg. En niet alleen het aantal leidsters ging omhoog: ook het enthousiasme vloog meters de hoogte in! Een ploeg die dag en nacht leeft voor de Chiro, daar ben ik als groepsleidster enorm dankbaar voor. *Chiro Sjaloorn, wij kunnen hert gaan!*
Groetjes, Stien

De gemotiveerde leidingsploeg van *Chiro Beervelde* net na hun jaarlijkse koekenslag. Links achter hen zie je de bouw van een nieuwe hangaar en overdekte speelplaats, rechts hun nieuwe lokalen.

NOG MEER GROETJES OP P.33

AL WA DA GE ZEGT, DA ZIJT GE ZELF

'GEEF HANDEN EN WEES WEER VRIENDEN.' PESTEN EN HOE JE HET NIET MOET AANPAKKEN OP P. 6.

ALS PESTEN NIET STOPT NA DE CHIRONAMIDDAG. LEIDING VOOR EEN DILEMMA OP P. 12.

ALLÉ, WANDEL MEE: DE FOTO'S OP P. 18.

edito

NUL ÉÉN TWEE, JIJ TELT NIET MEE

Elke zondag na het vieruurtje zit Tine stil in een hoekje. De andere ribbels laten haar niet meespelen.

Bert kan niet zo snel lopen als de andere speelclubbers. Daarom wil niemand een team vormen met hem.

Op tocht loopt Bram altijd naast een leidster. Hij is pas dit jaar bij de Chiro gegaan, en de andere rakkers willen geen vrienden zijn met hem.

De kwiks vinden het fijn om vieruurtjes te verstoppen. Meestal is het Emma's koek die verdwijnt.

Topper Sam krijgt elke zondag te horen dat hij stinkt en dik is.

Wanneer Michelle een spelletje verliest, wordt ze door haar medetiens aan haar paardenstaart getrokken. Om te lachen, zeggen ze, maar het doet wel pijn.

Alle kerels behalve Toon zitten in dezelfde klas en wonen in dezelfde wijk. Toon kan hun gesprekken nooit volgen.

Stefanie wordt door de andere tiptiens een baby genoemd omdat ze nog nooit een jongen heeft gekust.

De aspi's spreken per sms af of ze naar de activiteit gaan. Alleen Peter brengen ze nooit op de hoogte, dus staat hij er vaak alleen.

Onschuldig of niet? Slechte bedoelingen of niet? Kwetsend of niet? Pesten of plagen? Wat denk jij?

Lotte

Uitgelachen en bespot: het verhaal van Margot*

“GE MOOGT U NIET ZO LATEN DOEN” IS MAKKELIJKER GEZEGD DAN GEDAAN”

Het is allemaal begonnen in het eerste jaar dat ik keti werd.

Nu, als ik er zo opnieuw over nadenk, is het niet begonnen in de Chiro zelf. Ik zat in een nogal ruige klas. Of het is te zeggen, ‘ruig’, ik denk dat ik vooral heel braaf was. En opeens begon het groepje vrienden waar ik deel van uitmaakte ‘s middags buiten de schoolpoorten te gaan eten – wat helemaal niet mocht – en namiddagen te brossen. Omdat ik dat echt niet durfde – mijn ouders waren echt superstreng – ging ik ‘s middags braaf naar de refter en volgde ik ‘s namiddag de lessen. Ook als buiten de zon scheen.

* MARGOT IS NIET HAAR ECHTE NAAM.

Niet meer bij de ‘coolen’ in de tent

Dat was op zich geen reden om gepest te worden. Ik droeg geen rare kleren, ik had best een grote mond en was geen seut. Maar vanaf toen dus wel. **Ik hoorde er opeens niet meer bij – samen strafstudie uitzitten op woensdagnamiddag schept een band, blijkbaar.** En opeens moest ik nu optrekken met de ‘braven’ uit onze klas, fietste ik niet meer met de ‘coolen’ naar school, begonnen ze te lachen als ik hen passeerde, en toen we op Engeland-reis gingen, zat ik alleen in de bus.

Eén meisje van hen, Elise, zat ook in de Chiro. Zij en ik waren daarvoor zo een beetje de ‘populaires’ van onze ketigroep, maar opeens liet ze me daar ook vallen. **In de Chiro merkte ik er eerst niet zoveel van, maar het waren kleine dingen die het verschil maakten.** Zo mocht ik op bivak opeens niet meer achteraan in de tent liggen. Nu moet je weten: ik lag al heel mijn leven achteraan in de tent, en daar lagen de ‘coolen’. Dat was dus echt heel pijnlijk voor mij. **Op de wc-krant schreven ze ook dingen als ‘Jappie is een kei hete’.** **Ik was al keilang verliefd op Jappie, en nu probeerden mijn vriendinnen hem te versieren.** Ze hebben zelfs brieven naar hem geschreven tijdens dat kamp! Als ik daaraan terugdenk, voel ik nog de steken in mijn hart.

‘Ik was een kei geworden in ontwijkend antwoorden’

Mijn zus, die twee jaar ouder is, zat ook in de Chiro, maar ik probeerde zoveel mogelijk te verbergen dat ik gepest werd. Als ze dan iets zei als “Ik ben gisteren Elise en haar groepje tegengekomen in ‘t park”, dan antwoordde ik iets als “Ja, ik weet het, ze hadden mij ook ge-sms’t, maar ik had geen zin”. Een leugen natuurlijk, dat was supererg om te horen.

Op een dag merkte ik dat mijn e-mailadres gehackt was. Een van hun oudere vrienden zat daarachter, iemand die ik zelfs niet kende. **Toen ben ik gecrasht: ze hadden mails verstuurd in mijn naam met beschamende boodschappen.** Op een ochtend ben ik in tranen uitgebarsten, ik wilde echt niet meer naar school. Mijn zus was wel lief en wilde mij wel helpen, maar ja, dat lukt toch niet echt, hé. Ze gaf dan tips hoe ik moest reageren als ze met me lachten en zo, maar dat durfde ik allemaal niet te doen. “Ge moogt u niet zo laten doen” is makkelijker gezegd dan gedaan.

Mijn ouders hebben er tijdens die periode nooit echt iets van gemerkt, denk ik. Misschien één keer, toen ze langskwamen op ons keticafé. We verkochten drankjes langs een fietspad in het dorp, en Elise maakte weer maar eens een rake opmerking. Ik zag mijn ma toen wel kijken van ‘oei, hier klopt iets niet’. Ik schaam-

FOTO: JAN VAN BOSTRA ETENI

de me natuurlijk dood, maar deed alsof er niks aan de hand was en begon naarstig de frigo verder aan te vullen. 's Avonds vroegen ze me dan wel of ik ruzie had met Elise, want dat was toch mijn beste vriendin. Maar ik was een kei geworden in ontwijkend antwoorden.

Schaamte

Toen het kamp opnieuw naderde, zag ik het echt niet meer zitten. Mijn zus was bevriend met de leiding en had hen gezegd dat Elise echt wel een *bitch* was omdat ze de rest van de groep zo opzette tegen mij. Aan de ene kant was ik wel blij dat de leiding het nu wist, maar aan de andere kant begonnen die daar ook extra aandacht aan te geven, waardoor de situatie soms alleen maar pijnlijker werd. Dan deden

we een spel in twee ploegen en dan zetten ze mij en Elise in dezelfde ploeg, zo van die dingen. Of dan probeerden ze zo heel duidelijk een geforceerd gesprek met mij te voeren. Nu, ik snap het natuurlijk wel, zij wisten ook niet hoe ze dat moesten aanpakken. En mijn zus had hen gezegd – mijn fout – dat ze 't niet tegen de rest van de groep mochten zeggen. **Het etiket 'gepest' was voor mij net iets te moeilijk te dragen. Schaamte hé.**

Toen het kampgeld betaald moest worden, moest ik mijn ouders wel vertellen dat ik dit jaar niet mee zou gaan. Maar mijn smoes – “Dat kost zoveel geld voor jullie, en zo speciaal is het nu ook weer niet” – was blijkbaar net iets te doorzichtig. Ze hebben dan met mijn zus gepraat, en zij heeft heel de situatie uit de doeken gedaan. Mijn ouders wilden meteen

met de leiding gaan babbelen, maar dat heb ik tegengehouden. Ze eisten wel dat ik me niet gewonnen gaf, en dat ik gewoon, net als de vorige zeven jaar van mijn leven, van 11 tot 21 juli met de Chiro op kamp ging.

Dat heb ik dan gedaan, en dat kamp is eigenlijk goed meegevallen. De keti's met wie ik eerst 'noodgedwongen' was beginnen optrekken, waren nu vrienden geworden en Elise haar groepje was zo'n beetje uiteen gevallen. Toen ik in september terug naar school ging, werd ik als bij wonder ook met rust gelaten. **Net zoals ik nooit echt heb geweten waarom het pesten begon, heb ik nooit echt geweten waarom het ooit opeens ophield.** Het is een rare episode in mijn leven geweest, en het heeft me heel kwetsbaar gemaakt. Tussen mij en mijn pesters is het wel nooit meer goed gekomen.

'GEEF EEN HAND EN WEES WEER VRIENDEN'

Pesten en hoe je het niet moet aanpakken

Wanneer iemand je komt vertellen dat hij of zij gepest wordt, neem dat verhaal dan altijd ernstig. Mogelijk zie jij maar één voorval, terwijl er achter je rug veel meer gebeurt. Niet alleen in de Chiro, maar ook op school en online. Minimaliseer meldingen van pesten niet, maar zoek uit of er meer aan de hand is. Geef niet het gevoel dat je meteen voor een oplossing kunt zorgen, maar voer een ondersteunend gesprek waarin je laat merken dat je hem of haar gelooft.

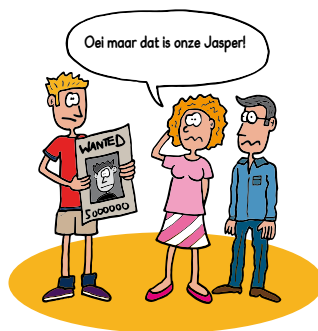
Pesterijen kun je niet 'gewoon' even oplossen. Jij kunt dat niet als leiding, en de gepeste kan dat zeker niet! De meeste slachtoffers leggen de oorzaak bij zichzelf en gaan gebukt onder een groot gevoel van schaamte en schuld. Het helpt niet als jij dat schuldgevoel bevestigt. Wel kun je ingaan op de concrete peestsituatie. Wat is er precies gebeurd? Hoe heb je gereageerd? Zoek samen naar manieren om te reageren om het pesten in de toekomst te voorkomen. Blijf realistisch, en maak afspraken op maat van de gepeste en de groep.

Veroordeel niet de pester, maar het gedrag. Jij bent de volwassene in het verhaal, geef dus het goede voorbeeld. Hou rekening met de gevoelens van iedereen, ook met die van de pestkop. Onthou dat je het beste resultaat kunt bereiken als jullie band goed zit. Maak samen afspraken voor de toekomst en zoek naar een manier om het goed te maken in deze concrete situatie.

Als iemand je op de hoogte brengt van pesterijen, neem dat dan ernstig, en hou samen met je medeleiding je ogen goed open. Probeer erachter te komen hoe de vork precies in de steel zit, wie omgaat met wie, op welke manier, enz. Op die manier kun je de pester ook aanspreken over wat je zelf hebt gezien, en vermijd je dat anderen als klikspaan worden gezien. Het is juist heel waardevol dat iemand dat tegen jullie durft te komen zeggen.

Soms vallen ouders uit de lucht wanneer ze horen dat hun kind een pestkop is. Het nieuws kan hard aankomen, als een beschuldiging. Neem er dus je tijd voor om ouders op de hoogte te brengen. Bespreek uitvoerig wat er precies gebeurt in de Chiro en vermijd woorden als 'altijd' en 'nooit'. Stel voor dat de ouders thuis niet meteen straffen, maar het gesprek aangaan met hun zoon of dochter.

Het zou prachtig zijn als pesterijen zo gemakkelijk opgelost konden worden. In de realiteit is dat helaas niet het geval. Als je pesten wilt tegengaan, betrek je liefst de hele groep erbij. Praat met de gepeste en de pester en richt je aandacht ook op de 'meelopers'. Zij zijn te bang om te reageren tegen de pester, maar ze beseffen meestal wel dat het pestgedrag niet oké is. Laat de hele groep nadenken over oplossingen. Als de meelopers niet meer meelachen met de pester, zal die snel zijn of haar acties stoppen.

JONAS WORDT GEPEST. WAT DOE JE?

Wel of niet straffen?

Met straffen los je pesten niet op, maar soms is het wel een stap in je aanpak van het probleem. Let op: je straft iemands gedrag, niet de persoon. Je straft Jens omdat hij Aicha stampet, niet omdat hij een pestkop is. Zorg dat je straf in verhouding is tot het gedrag. Het is nooit de bedoeling om iemand met een straf te vernederen. Soms is een echte straf zelfs niet nodig. Een time-out, even aan de kant gaan zitten en afkoelen, is soms voldoende.

In zeven stappen naar een oplossing

No Blame is een manier om pesten op te lossen in zeven stappen, zonder iemand te straffen. Kort samengevat zijn dit de zeven stappen als Jonas gepest wordt.

1. Praat met Jonas. Laat hem vertellen hoe hij zich voelt, laat hem bijvoorbeeld een tekening maken of iets schrijven. Verzamel de namen van de pesters, meelopers, toeschouwers en vrienden van Jonas. Vertel aan Jonas wat de volgende stappen zijn en vraag hem of hij dat oké vindt.
2. Breng zes tot acht leden bijeen die betrokken zijn bij het pesten, zonder Jonas.
3. Vertel dat je een probleem hebt: je bent bezorgd over Jonas. Vertel hoe hij zich voelt, wat hij ervaart. Spreek niet over feiten en beschuldig niemand.
4. Vertel dat je niemand wilt straffen, maar dat je wilt dat Jonas zich weer thuis voelt in de Chiro. Iedereen is daar mee voor verantwoordelijk. Daarom is dit groepje bijeengeroepen.
5. Opluchting: 'geen straf'. Laat iedereen een voorstel doen waarmee ze Jonas zullen helpen. Belangrijk: hun voorstel moet met 'ik' beginnen. Bijvoorbeeld: "Ik ga tijdens het vieruurtje naast Jonas zitten."
6. Bedank iedereen om mee te werken aan de oplossing van het probleem. Spreek af dat je hen nog een keer zult aanspreken om te horen hoe het loopt.
7. Informeer twee weken later nog eens bij elk lid en bij Jonas hoe het loopt. Doe dat niet in groep, maar individueel.

zeven
stappen

Nog meer tips? Check chiro.be/pesten en klik verder naar 'voorkomen', 'herkennen' en 'herstellen'.

]BEELD: SANNE SNIJKERS[

Voel jij wat ik voel?

PLAATS JEZELF EENS IN DE SCHOENEN VAN EEN ANDER

Als jij zou voelen wat het is om niet meegevraagd te worden naar die fuif, zou je het dan laten om Silke mee te vragen de volgende keer als jullie pad gaan? En als je zou voelen wat het is om op je Facebookwall te lezen dat je stinkt, zou je dan je reactie op Matti's profielfoto niet snel verwijderen? Plaats je leden eens in de schoenen van een ander, en ze gaan anders met elkaar om. Hier vind je een voorleesverhaal en enkele spelletjes om jullie daarbij te helpen!

Het verhaal van de boze wolf

Uit: *'Intercultureel Spelenboek' van het Centrum Informatieve Spelen*

“Ik heb het altijd heerlijk gevonden om in het bos te wonen. Het is mijn thuis en ik heb geprobeerd om het schoon en netjes te houden. Op een mooie zonnige dag, terwijl ik bezig was met de rotzooi op te ruimen die mensen na een picknick achtergelaten hadden, hoorde ik voetstappen. Toen ik van achter een boom het bos in gluurde, zag ik een klein meisje het pad aflopen met een mand in haar handen. Ik vond het meteen verdacht, want ze had zulke vreemde kleren aan: helemaal in het rood en haar hoofd was bedekt. Het was net alsof ze niet herkend wilde worden. Nu, ik weet wel dat je mensen niet op hun uiterlijk moet beoordelen, maar ze liep in mijn bos en ik vond dat ik het recht had om iets meer over haar te weten te komen. Dus ik vroeg haar wie ze was, waar ze vandaan kwam, je weet wel, van die dingen. Eerst zei ze dat ze niet met vreemden wilde praten. Dat bracht mij nogal van mijn stuk. Ik, een vreemde? Ik heb verdorie mijn kinderen grootgebracht in dit bos! Daarna werd ze wat rustiger en vertelde ze mij dat ze op weg was naar haar oma omdat die ziek was, en dat er in de mand eten voor haar zat. Ze leek mij een eerlijk mens, maar ik denk toch dat ze het zou moeten afleren om zomaar door iemands woonplaats te lopen, met zulke rare kleren aan.

Ik liet haar gaan en ging snel naar het huis van haar oma toe. Toen ik bij die aardige oude vrouw aankwam, vertelde ik haar wat er net was gebeurd. Ze was het met mij eens dat haar kleindochter zou moeten leren zich beter te gedragen. We bedachten het plan dat de oma zich zou verbergen, totdat ik haar zou roepen. Ze verstopte zich onder het bed.

Toen het meisje met die rare rode hoed binnenkwam, vroeg ik haar om naar de slaapkamer te komen, waar ik in het bed van oma lag. Ze kwam opgewonden binnen en maakte meteen een beledigende opmerking over mijn grote oren. Nu heb ik wel vaker een nare opmerking gekregen, dus ik probeerde er het beste van te maken door te zeggen dat ik daar beter mee kon horen. Wat ik eigenlijk wou zeggen was dat ik haar best aardig vond, maar dat ze beter op haar woorden zou moeten letten. Maar toen maakte ze weer zo'n opmerking, ditmaal over mijn grote ogen.

Je kunt je misschien wel voorstellen hoe ik zo langzamerhand ging denken over dit kleine meisje dat zich zo aardig voordeed, maar dat eigenlijk een vals kreng bleek te zijn. Aardig als ik ben, antwoordde ik haar dat ik met mijn grote ogen beter kon zien. Maar haar volgende belediging was er te veel aan. Ik heb mijn hele leven al last van mijn tanden, een gevoelig punt, en dat kleine meisje moest daar zo nodig een opmerking over maken. Ik weet dat ik mij had moeten beheersen, maar ik ben kwaad uit bed gesprongen en heb gegromd dat ik haar met die tanden beter zou kunnen opeten.

Laten we eerlijk zijn, een wolf zou nooit zo'n klein meisje opeten. Iedereen weet dat, maar dat stomme kind begon te schreeuwen en rende door het huis. Ik volgde haar om haar te kalmeren. Ik had zelfs de kleren van oma aangetrokken, maar dat leek het alleen maar erger te maken. Toen vloog plotseling de voordeur open en een boomlange boswachter kwam naar binnen met een bijl in zijn handen. Ik keek hem aan en realiseerde mij dat ik diep in de problemen zat. Ik ben door een open raam gesprongen en maakte dat ik wegkwam.

Ik had gehoopt dat hiermee de ellende voorbij zou zijn, maar dat grootmoeder-mens heeft nooit mijn kant van het verhaal verteld. Al snel deed het gerucht de ronde dat ik een afschuwelijk, onbetrouwbaar boos beest was. Ik weet niet hoe het is afgelopen met dat kleine meisje in dat rare rode pakje, maar 'hij leefde nog lang en gelukkig' ging voor mij niet op.”

Nabespreking:

Blijf na de voorleessessie even stilstaan bij het verhaal. Wat zijn de verschillen en de overeenkomsten tussen het originele sprookje en deze versie? Door de ogen van wie wordt het originele sprookje verteld? En wie is nu eigenlijk slachtoffer en dader in dit verhaal?

Let wel: verwacht niet van je ribbels of speelclubbers dat ze zich al echt kunnen inleven in wat een ander kindje voelt. Maar je kunt hen wel op weg helpen, natuurlijk.

Variaties

Laat de leden in kleine groepjes actuele gebeurtenissen of andere sprookjes en verhalen van verschillende kanten bekijken.

Check ook spelinfo.be, de website van het Centrum Informatieve Spelen. Zij hebben heel wat spelen over pesten, sociale vaardigheden en diversiteit in hun aanbod.

Zó voel ik me

Uit: 'Nieuwe spelen om problemen op te lossen' van Bernd Badegruber (Pantha Rei)

In het midden van de kring liggen een aantal postkaarten met afbeeldingen. Iedereen zoekt een kaart die overeenkomt met hoe ze zich op dat moment voelen. Daarna vertellen ze aan de anderen waarom ze juist die kaart uitgekozen hebben.

Let wel: niet iedereen weet even goed hoe ze zich op dat moment voelen. Soms is het een goed idee om je leden ook gevoelens van de laatste weken te laten benoemen.

Variatie: Teken hoe je je voelt of knip prentjes uit een tijdschrift die je gevoelens weergeven.

Het verhaal van mijn naam

Uit: 'Nieuwe spelen om problemen op te lossen' van Bernd Badegruber (Pantha Rei)

Alle spelers zeggen hun naam en vertellen er een grappig verhaal over. Bijvoorbeeld: "Ik heet Lou. Eigenlijk is dat niet echt een naam voor een meisje, maar mijn papa is een megafan van Lou Reed en volgens mijn mama was er geen ruimte voor discussie. Dus ook als ik een jongen was, zou ik Lou heten."

Variaties

- ★ Alle spelers zoeken een partner en vertellen hun verhaal aan elkaar. Daarna vertel je de anekdote van je partner in de groep en stel je hem of haar op die manier voor.
- ★ Hoe mag je naam niet uitgesproken worden? Laat de anderen met de uitspraak van jouw naam experimenteren en vertel hen wat je ervan vindt.
- ★ Eerlijke Eva, handige Hans, woeste Willem: kies een kenmerk dat bij jou past én dat met de eerste letter van je naam begint, het levert ongetwijfeld leuke combinaties op.

LEIDING VOOR EEN DILEMMA:

‘Onze Arno wordt ook buiten de Chiro gepest’

Niet alleen in de Chiro wordt er gepest, maar natuurlijk ook daarbuiten. Buiten de Chiro, niet onze zaak, denk je misschien. Maar er moet geen tekeningetje bij dat gepest *buiten* de Chiro – op school, op internet, in de sportclub – ook *binnen* de Chiro voor problemen kan zorgen. We legden vijf leiders en leidsters van Chiro Heilig-Hart uit Sint-Amandsberg bij Gent drie situaties voor. Wat zou jij doen?

De ouders van Arno komen je vertellen dat hij op school gepest wordt, onder andere door Siebe, een andere rakwi. Je hebt van dat pesten nog niets gemerkt, maar vindt wel dat Arno zich de laatste tijd meer dan anders op de achtergrond houdt. De ouders vinden dat ze op school te weinig doen om het pesten tegen te gaan, en vragen je om een oogje in het zeil te houden en eventueel op te treden. Wat doe je?

Gregory: Het enige wat je met de leiding in zo'n geval kunt doen, is een oogje in het zeil houden. Je kunt hen natuurlijk niet verplichten om beste vrienden te worden, en evenmin kun je de zogenaamde ‘pester’ straffen voor iets wat niet in de Chiro gebeurt.

Frauke: Ja, inderdaad, een oogje in het zeil houden. Als je er meer aandacht aan gaat besteden, zul je misschien dingen opmerken die je anders niet zou zien. Als je dan merkt dat er iets aan de hand is, dan kun je ingrijpen. En dat ouders met zo'n vraag naar ons komen, vind ik absoluut niet vervelend.

Wouter: En het is op zich ook wel logisch dat ouders dan naar ons komen, want als Arno en de pester op dezelfde school zitten en in dezelfde Chirogroep, dan kan het dat dat ook in de Chiro voor problemen zorgt.

Mieke: Het is voor de leiding toch ook interessant om te weten wat er buiten de Chiro gebeurt? Zeker voor op weekend of op kamp moet je zulke dingen toch weten? Al betekent dat niet per se dat je alles meteen moet oplossen.

Gregory: De Chiro is voor veel van die gasten een uitlaatklep. Je wilt dan ook niet dat ze zich zelfs in de Chiro niet meer kunnen amuseren.

- ★ Neem de ouders sowieso ernstig in dat soort situaties. Als je hen belooft een oogje in het zeil te houden, doe dat dan ook, en vertel hen achteraf wat je opgemerkt hebt.
- ★ Als je effectief ziet dat Arno gepest wordt, treed je meteen op. Kijk op p. 6 voor de juiste aanpak.
- ★ Breng de leerkracht best ook op de hoogte. Hij of zij kan samen met jou aan een oplossing werken en de situatie in de gaten houden.

Na de activiteiten neemt tito Warre de bus terug naar huis. Volgens de ouders staan daar elke keer een paar keti's die Warre lastigvallen. Het is zo erg geworden dat hij niet meer naar de Chiro wil komen, maar zijn ouders willen graag dat hij blijft komen, ook al kunnen ze hem niet zelf komen ophalen. Ze vragen of iemand van de leiding in de toekomst meegaat naar de halte en met hem op de bus wacht. Wat doe je?

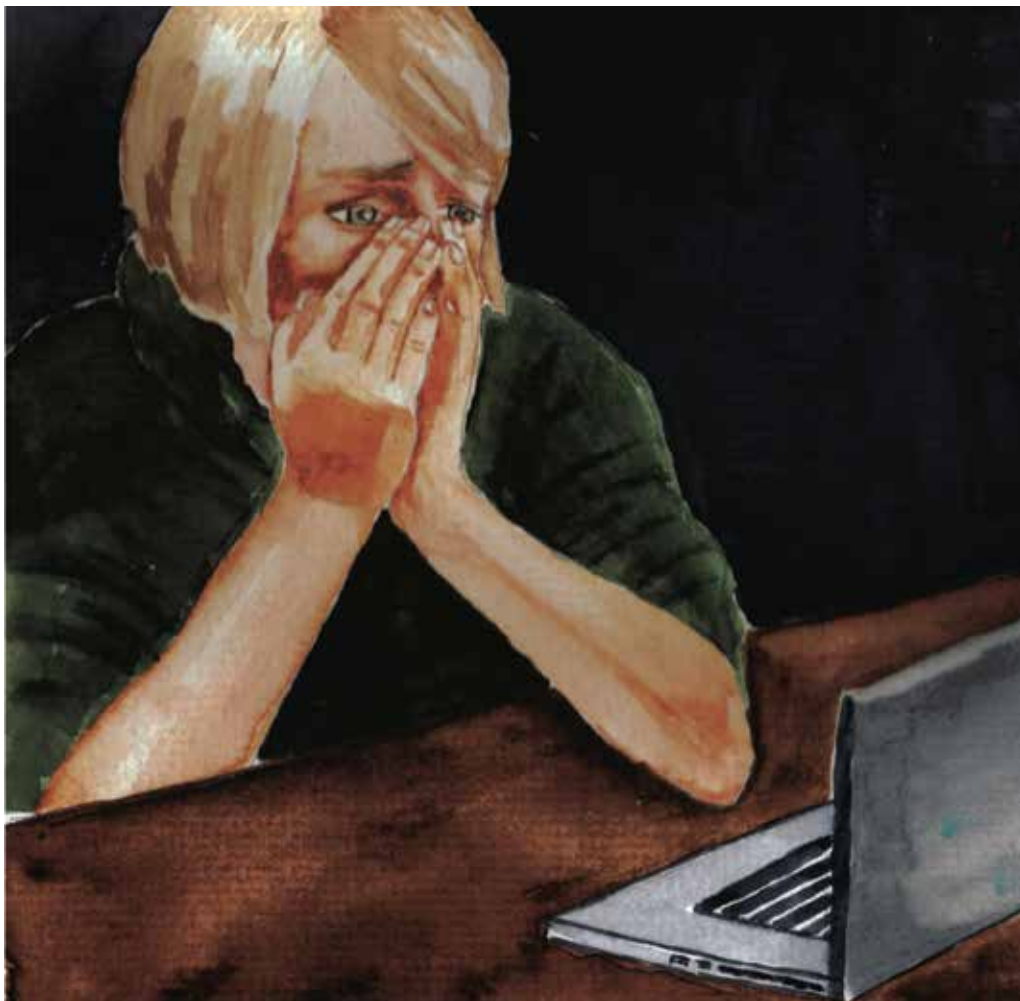
Frauke: Het klopt dat de Chiro-namiddag dan eigenlijk voorbij is, maar uiteindelijk is Warre op de terugweg van de Chiro. Natuurlijk moet je er iets aan doen als zich zoiets voordoet.

Mieke: Meegaan met Warre is maar een deel van de oplossing, want daarmee gaat het probleem niet weg. Beter is, denk ik, die gasten aan te spreken op hun gedrag.

Jelien: Je zou ook kunnen vragen aan andere oudere leden die de bus nemen om ervoor te zorgen dat dat pesten niet meer gebeurt.

- ★ Registreer op de een of andere manier wie wanneer pest en wat er gebeurt. Zo kun je concreet zicht krijgen op de situatie.
- ★ Bespreek de situatie ook met de leiding van de keti's en vraag hen een oogje in het zeil te houden.
- ★ Neem – nadat je dat met Warre besproken hebt – de kerels die hem pesten apart en spreek hen aan. Vertel hen wat je merkt, zonder hen te kwetsen of te vernederen. Maak duidelijk dat je pesten niet tolereert. Vertel hoe Warre zich voelt en geef hen een deel van de verantwoordelijkheid om het weer goed te maken.

]BEELD: SANNE SNIJKERS

- ★ Breng de ouders op de hoogte van de stappen die je onderneemt.

Tito Dilai krijgt al een paar weken vreemde foto's via Snapchat. Ze vermoedt dat er enkele oudere gasten achter zitten, die bevriend zijn met een paar leden van de keti's. Ze is met het verhaal naar een van haar leidsters gestapt, die aan de rest van de leidingkring vraagt wat ze kunnen doen. Wat zou jij doen?

Gregory: Aan cyberpesten valt heel weinig te doen, denk ik.

Frauke: Het is ook heel moeilijk om te zeggen tegen vrienden van de keti's dat ze daarmee moeten stoppen. Je hebt dat recht ook niet. Wat je als leidster wel kunt doen, is de ouders van dat meisje inlichten, zodat zij de nodige stappen kunnen zetten. Veel meer kunnen wij niet doen, vrees ik.

- ★ Spreek – nadat je dat met Dilai besproken hebt – de keti's er eens over aan. Zo krijg je een beter zicht op de situatie.
- ★ Schakel de keti's mee in om het pestprobleem op te lossen.

- ★ Maak hen duidelijk dat het gepest moet stoppen. Bedenk samen oplossingen, zonder iemand te beschuldigen. Steun hen om iets te ondernemen. Als de pesters vrienden zijn van de keti's, vinden ze het vast belangrijk dat zij ermee instemmen. Zonder steun van de keti's stopt ook de voldoening die ze uit het pesten halen.

SPEEL TEGEN PESTEN!

Hoe pak je pesten aan in je groep? Ook hier geldt het spreekwoord: voorkomen is beter dan genezen. Werk aan een topsfeer tussen je leden, zo heb je veel minder kans op conflicten. De onderstaande spelletjes helpen je al een heel eind op weg.

Met dank aan Tumult

Kennismakingsspelletjes

Hoe beter je elkaar kent, hoe minder snel je in conflict gaat. Denk aan Anne van het callcenter. Je hangt waarschijnlijk zonder schuldgevoelens op als ze belt voor een enquête. Maar zou je Fré, je zotte medeleider, niet helpen bij de enquête voor zijn thesis? Om maar te zeggen: zorg ervoor dat je leden elkaar kennen!

Een kennismakingsspelletje is meer dan een namenrondje. Je gebruikt de spelletjes het hele jaar door. De kinderen leren niet alleen elkaar, maar ook zichzelf beter kennen. En als je in jezelf gelooft, zet je je ook meer in voor de groep.

Speeddate met kaartjes

Knip oude speelkaarten in tweeën. Geef elke speler een halve kaart. Laat ze kriskras door elkaar lopen. Terwijl ze dat doen, wisselen ze constant hun kaart met anderen. Na het fluitsignaal zoekt iedereen hun 'wederhelft'.

Voorzie vragen waar elk duo even over nadenkt. Wat is hun favoriete spelletje? Welke saus hebben ze het liefste op hun frietjes? Daarna gaan de spelers weer door elkaar lopen tot je opnieuw een signaal geeft.

Lijk jij op mij?

Zoek in duo's drie dingen die je gemeenschappelijk hebt. Wees origineel! Trekken jullie allebei

eerst je linkerschoen aan en dan pas je rechter? Of misschien lopen jullie allebei wel enkel op de witte strepen van het zebrapad?

Verdelen in groepen

"Verdeel je snel in twee groepen!" In een mum van tijd staat je groep op z'n kop. Want Sarah wil niet bij Hekmat. Lise kan niet zonder Laurien. En ga zo maar even door. Met speelse groepsverdelers voorkom je al een hoop problemen. En je leden leren iedereen van de groep beter kennen.

Grasspriet-battle

Neem allemaal een grassprietje en ga per twee staan. De ene houdt

Meer doen met pesten?

Wil jij met je leidingsploeg aan de slag met thema's als pesten, omgaan met agressie, straffen en belonen? Boek een vorming bij Tumult! Spelenderwijs geven zij je tips en inzicht. Check tumult.be en [facebook.com/Tumultvzw](https://www.facebook.com/Tumultvzw).

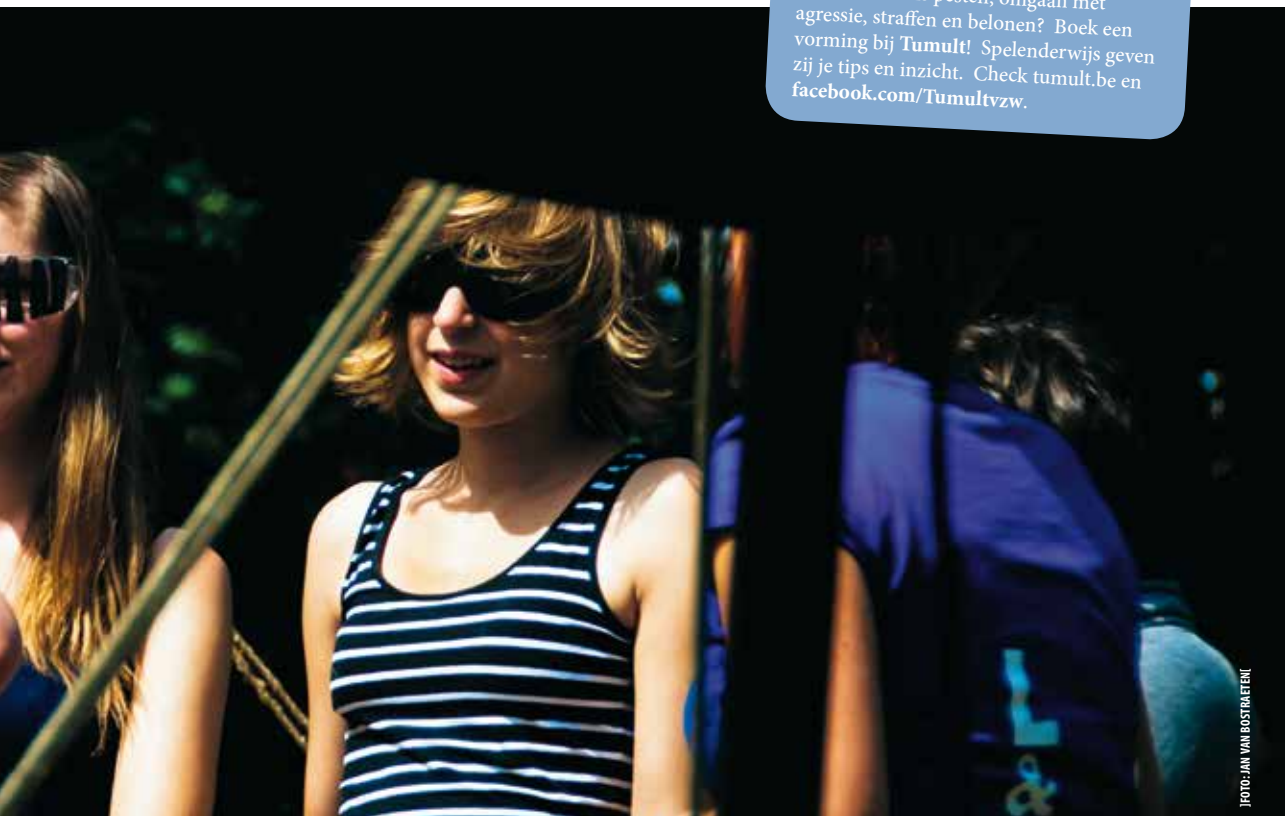

FOTO: JAN VAN BOSTRAETEN

het grassprietje verticaal voor zich. De andere houdt het grassprietje horizontaal en haakt het achter het verticale sprietje. Je telt af en op het signaal trekt iedereen het grassprietje naar zich toe. De 'gebroken' sprietjes zijn groep 1, de 'hele' sprietjes groep 2.

Je kunt het ook met reepjes papier spelen. Heb je vier groepen nodig? Dan kun je de battle nog eens herhalen!

Senegalees tellen

In 't Wolof, een Senegalese taal, tel je als volgt tot 5: ben (1), njaar (2), njet (3), nient (4), jeroom (5).

Je leden lopen door elkaar. Als je een getal roept, gaan ze zo snel mogelijk bij elkaar staan volgens het

juiste aantal. Maak het moeilijker als ze het principe begrijpen: jeroom-ben (6) of jeroom-njaar (7). Herhaal het spel een aantal keer. De laatste keer roep je het aantal groepen dat je nodig hebt.

Vaste momentjes voor inspraak en evaluatie

Bouw regelmatig momentjes in die de groepsfeer versterken. Zo leren de leden dat het normaal is om je mening te uiten en om elkaar complimenten te geven. Zorg dat je leden niks opkroppen.

Pluim en fluim

Sluit elke Chironamiddag af met een rondje pluim en fluim. Je vertelt elkaar wat je goed vond en een pluim verdient, maar ook wat je minder goed vond en 'uithoest'.

Op papier

Bespreek samen met je leden de afspraken in je groep. Vraag hen zelf wat ze belangrijk vinden en laat hen dat verwoorden. Zet de afspraken op papier zodat je er makkelijk naar kunt teruggrijpen. Laat je leden dat zelf doen, op de manier die ze zelf leuk vinden: met tekeningen, in een liedje, met een rijmpje, enz.

Check chiro.be/pesten en klik verder naar 'voorkomen'

Het belang van een open klimaat:

HOE CLOSE IS JOUW LEIDINGSPLOEG?

"Ik wil niet met Shana leiding geven."

Stilte.

"Ik ook niet."

Stilte.

"Ik liever met Silke en Kasper."

De leidingsverdeling: altijd een heikele en vaak urenlange onderneming. Er is altijd wel iemand met wie niemand wil samenwerken. Maar hoe kan het zover komen? En waarom komt dat altijd als een verrassing? Ziehier enkele manieren om voor een open sfeer te zorgen in je leidingsploeg. *Want je bent het waard!*

SFEERBEHEER

Een ontspannende leidingsvergadering, een barbecue of andere leidingsactiviteit is gegarandeerd een goed begin. Maar durf ook eens verder te gaan.

Fun met bevriende Chirogroepen

Organiseer een activiteit met een bevriende Chirogroep. Van bowling of dropping tot een spel waarin beide groepen het tegen elkaar opnemen (niks werkt zo verbindend als een gemeenschappelijke vijand). Bovendien creëer je fun in je eigen leidingsploeg, en breid je je netwerk verder uit.

Ga op weekend en maak er een spel van

Alweer een banaal leidingsweekend? Maak er een spel van! Voor je op weekend vertrekt, verdeel je de leidingsploeg in een aantal ploegen die het gedurende het weekend tegen elkaar opnemen. Van een zoektocht tot de bestemming, over een paintballgevecht tot een vlottenrace. Speel op het einde een finalespel en

beloon de winnende ploeg. Zorg ervoor dat er tussen de battles vrede momenten zijn, waarop je sfeer maakt met de hele leidingsploeg.

Aspi-leidingsactiviteit

Organiseer eens een activiteit met de leidingsploeg en de aspi's samen. Zo leert de leiding met al enkele jaren dienst de toekomstige nieuwe leiding alvast een beetje beter kennen, en dat werpt *in the long run* zeker zijn vruchten af. Ga zwemmen, organiseer een quiz of nodig hen uit op jullie kerstfeestje.

EVALUEREN IN DE PRAKTIJK

Door elkaar feedback te geven, kun je leren uit je fouten, maar je vermijdt er ook onderhuidse spanningen en conflicten mee. Enkele leuke manieren om te 'feedbacken'!

Duo

Iedereen krijgt vijf etiketten en een balpen. De groepsleiding loopt rond op een afgebakend terrein. Als hij of zij 'duo' roept, zoeken alle deelnemers een partner. De

groepsleiding stelt een vraag en in de gevormde duo's voert de leiding nu een kort gesprekje tot er opnieuw 'duo' wordt geroepen. Op het etiket vatten ze ieder afzonderlijk het gesprek samen: in één woord of in een korte zin. Het etiket kleven ze op hun gesprekspartner. Daarna lopen ze rond tot er opnieuw 'duo' wordt geroepen. Achteraf overloop je elkaars etiketten.

Cocktail

We stellen een groepscocktail samen (letterlijk: in een grote kom). Iedereen mag één ingrediënt toevoegen. De ingrediënten hebben een bepaalde betekenis (suiker = *sweet*, enz.), die je op een lijst zet. De betekenis heeft voornamelijk te maken met de algemene indruk en het gevoel die je over de leidingsploeg hebt. Iedereen voegt één voor één een ingrediënt toe met een woordje uitleg. Tot slot krijgt iedereen een rietje en slurp je de cocktail lekker samen leeg. Hetultieme afronden: de groepsgevoel!

Duikboot

De leidingsploeg wordt in twee duikboten verdeeld. Een duikboot is een rij deelnemers die geblinddoekt achter elkaar staan. De laatste in de rij is de kapitein; alleen hij of zij mag kijken. De begeleiding stelt een vraag, en schrijft alvast twee antwoorden op een flap. De kapiteins kunnen de antwoorden lezen. Zij moeten nu zo snel mogelijk naar het antwoord varen dat zij juist vinden. Sturen gebeurt door links of rechts in de schouders van de voorlaatste matroos te knijpen. De bemanning knijpt de bevelen van de kapitein door. Wanneer een duikboot bij het antwoord arriveert, zeggen alle spelers of ze akkoord gaan met de mening van hun kapitein. De spelers van beide duikboten die akkoord gaan, vormen een nieuwe duikboot. Zij nemen het op tegen de spelers die niet akkoord gaan. Bij elke vraag wisselen de kapiteins.

LEIDINGSVERDELING TEN TOP

De ideale leidingsverdeling is er een waar iedereen zich goed bij voelt. Is dat bij jullie niet echt het geval? Hier enkele tips!

Persoonlijke leidingsverdeling

Het is de bedoeling dat iedereen luistert naar elkaars wensen en daarna aan de slag gaat om een 'juiste' verdeling te maken. Die juiste verdeling maak je in duo's. Als die klaar is, legt elk duo zijn 'ideale' verdeling op tafel, en die wordt dan besproken. Als de ploeg beslist dat een bepaalde verdeling niet 'klopt', wordt een verdeling van een ander duo onder de loep genomen, enz.

De vragenlijst

Iedereen vult een vragenlijst in waarbij je de afdeling en de medebegeleiding van je keuze vermeldt, en ook met wie het niet zou lukken. De VB of een onafhankelijke persoon maakt dan meerdere voorstellen. Je vertrekt vanuit die voorstellen tijdens de eigenlijke leidingsverdeling.

Het persoonlijk gesprek

De groepsleiding of VB komt bij je langs om je te vragen naar je voorkeur en te polsen naar moeilijkheden. Dat maakt het gemakkelijker om te vertellen waarom je niet bij een bepaalde afdeling of medeleider of medeleidster wilt staan. Op basis van de gesprekken kan de groepsleiding of VB een voorstel doen op de verdeling zelf en dat beargumenteren.

Meer weten?

Check chiro.be/groepsleiding of stuur een mailtje naar groepsleiding@chiro.be.

Dit was Allé, Wandel Mee!

In het weekend van 14 tot 16 maart wandelden heel wat Chirogroepen samen met en door hun buurt. Overal doken verschillende acties op. Prachtig, gewoonweg geweldig! Jullie verdienen dan ook eeuwige roem. Dikke merci!

“Het was een hele leuke namiddag. Er was veel volk uit de buurt mee op wandel. Op het einde kon iedereen genieten van een stuk van onze Chirobiscuit. Nu ja, bijna iedereen: ik zat in het bos en tegen dat ik terug was, was de biscuit al lang verdwenen.”
Tine van Chiro Larum

“Onze actie werd een ‘Allé, wandel en plant mee’-versie. Een waar succes: we brachten 168 wandelaars op de been. We hebben dus veel volk uit hun kot gelokt. Alleen al daarom is de actie voor herhaling vatbaar! En als alles goed meezit, is het bos vlakbij binnen vier jaar opnieuw geplant.”
Anne van Chiro Bethanie

“Zo’n 200 mensen brachten we op de been! Zotjes! Er was een klein foutje in onze eerste tochttechniek, maar dat hebben we meteen kunnen aanpassen en zo kregen we iedereen weer op het rechte pad.”
Dries van Chiro Hoegaarden

“150 mensen stonden er mee in de kring voor onze opening. Daarna wandelden ze in en rond Gentbrugge op zoek naar vijf landen (speelterrinen) in de buurt. Daar speelden ze een typisch spel en sneukelden ze een lekker hapje. En Wouter de kabouter was ook zeer aanwezig. We hebben ons plaatsje in de buurt en de parochie weer meer dan verdiend!”
Amber van Chiro Jokido

“Samen de zondagvoormiddag met de leiding de route uitstippelen en pijlen ophangen, dan veel volk zien opdagen en iedereen zien genieten van de mooie dag. De prijsuitreiking op het einde van de dag was de kers op de taart! Allé, Wandel Mee was meer dan geslaagd en voor herhaling vatbaar!” *Melanie van Chiro Zedelgem Dorp*

“Het was een echte ontdekkingsstocht. We wandelden vijf kilometer door de buurt, over paden die voor ons en ook voor de buurt onbekend waren. Zo belandden we ook in mensen hun tuin. Een echte topper! En misschien ook wel een blijver, want het jaarlijkse wandelevenement van een andere organisatie uit de buurt gaat niet meer door. We voelen ons geroepen nu!” *Dries van Chiro Iserna*

“Chiro Katrien zorgde voor entertainment en taart voor ongeveer honderd enthousiaste buurmannen en -vrouwen. Jong en oud kon genieten van een wandeling met onderweg een orkest, een goochelshow, spelletjes, enz. Het was een geslaagde dag!” *Remie van Chiro Katrien*

“Ook wij organiseerden een wandelnamiddag. En wat voor een: op drie stopplaatsen speelden we een spelletje, we volksdansten erop los en de kerels legden de wandeling zelfs een stuk geblinddoekt af! En alsof dat nog niet genoeg was, werden we vergezeld door Rik het konijn. Een zeer geslaagde namiddag.” *Jan van Chiro Kasterlee*

‘Allé, Wandel Mee!’ was top. Dankzij jullie!

DE ZOEKTOCHT NAAR

De ribbels zijn in het lokaal. Plots staat er een vreemde piraat voor hen. Hij beweert Korneel Eenoog te zijn, en hij vertelt dat hij ooit het schip van de koning heeft gekaapt. Daarbij heeft hij een belangrijke schat gestolen, die hij heel goed verstopt heeft. Maar nu is er een probleem. Tijdens een zware storm is het piratenschip gezonken, en ook de schatkaart en het dagboek van Korneel zijn zoek geraakt. Korneel kan zich ook met de beste wil van de wereld niet meer herinneren waar hij de schat verborgen heeft. Helpen de ribbels hem om de schat terug te vinden?

Spelverloop

De ribbels gaan samen met Korneel op stap. Ze bezoeken verschillende plaatsen waar ze telkens iemand tegenkomen die hen misschien wel op weg kan helpen. De figuren die ze tegenkomen, willen wel wat informatie geven, maar alleen als de ribbels er iets voor terugdoen: een opdracht, een spelletje, of betalen met gouden munten.

De herberg

Korneel herinnert zich alleen nog dat hij onlangs in de herberg is geweest, en daar begint dus de zoektocht. De herbergier herinnert zich Korneel nog goed: Korneel heeft hem zelfs zijn dagboek in bewaring gegeven. Gevonden! Alleen wil de herbergier het niet zomaar afgeven, want de laatste keer dat Korneel in de herberg kwam eten, is hij weggegaan zonder te betalen. De herbergier is daar nog altijd erg kwaad om. Om het goed te maken, moeten de ribbels de afwas doen – pas daarna krijgen ze het dagboek.

Al snel merken ze dat de belangrijkste pagina's uit het dagboek gescheurd zijn, dus vragen ze nóg een tip aan de herbergier. Hij wil alleen iets zeggen in ruil voor tien gouden munten. Die hebben de ribbels jammer genoeg nog niet ...

Venom de Valsspeler

Gouden munten kunnen de ribbels verdienen bij Venom de Valsspeler. Bij hem ligt een blad met allerlei losse, kleine opdrachten. Bij elke opdracht staat hoeveel gouden munten ze krijgen als ze de opdracht goed vervullen. Per keer dat ze bij Venom komen, krijgen ze tien minuten om zoveel mogelijk opdrachten uit te voeren en dus zoveel mogelijk munten te verdienen. Wanneer ze genoeg geld verdienen hebben, keren de ribbels terug naar de herberg en

betalen ze de tien gouden munten. De herbergier vertelt dat Korneel zelf een paar bladen uit zijn dagboek heeft gescheurd en dat hij die bij verschillende mensen in bewaring heeft gegeven. Hij denkt dat de ribbels misschien eens langs de wapenverkoper moeten gaan.

De wapenverkoper

De wapenverkoper is een oude vriend van Korneel. Hij heeft inderdaad een blad uit het dagboek, maar dat wil hij niet zomaar afgeven. Hij klaagt dat hij altijd alleen is, en daarom wil hij graag een spelletje spelen met de ribbels. Omdat hij gek is op oorlog kiest hij voor Chinese pang.

De ribbels staan in een kring. Eén speler of iemand van de leiding staat in het midden en draait rond met een gestrekte arm. Wanneer hij of zij stopt, wijst de arm in de richting van een ribbel in de kring. De aangewezen ribbel bukt zich, terwijl de twee ribbels naast hem of haar één keer ronddraaien en dan naar elkaar schieten. Wie als eerste schiet, heeft gewonnen. De andere valt af.

Als de ribbels goed meegespeeld hebben, krijgen ze een blad uit het dagboek. Dan moeten ze terug naar de herberg.

De herbergier vraagt voor de volgende tip natuurlijk veel meer gouden munten dan de ribbels nog hebben. Terug naar Venom, dus!

De gevangenis

Na de nieuwe betaling vertelt de herbergier hen dat ze langs de gevangenis moeten. Toen Korneel daar ooit opgesloten zat, heeft een stoute bewaker een blad uit het dagboek gescheurd. De bewaker wil het blad niet afgeven, ook niet in ruil voor gouden munten. De

DE PIRATENSCHAT

ribbels zullen het stiekem moeten stelen. We spelen bewaker-tje-hoe-laait-is-het.

Alle ribbels staan op een rij naast elkaar, de bewaker staat zo'n 10 meter voor hen. Ze vragen telkens: "Bewakertje, hoe laat is het?" Daarna moeten ze zoveel stappen zetten als de bewaker gezegd heeft. Bijvoorbeeld: vijf uur is vijf stappen. Zo proberen ze dichterbij de bewaker te komen om hem of haar te tikken. Wanneer de bewaker denkt dat ze er bijna zijn, draait hij of zij zich om. De ribbels moeten dan proberen weer achter de startlijn te geraken. Al wie getikt wordt, wordt mee bewaker.

De ribbels krijgen een tweede blad uit het dagboek.

De pastoor

Wanneer ze opnieuw genoeg geld hebben, duidt de herbergier ook de pastoor aan als iemand die van meer weet. In ruil voor het derde dagboekblad spelen ze eerst tikker-tje-amen.

Wanneer je getikt bent, moet je met je handen gevouwen blijven staan tot iemand anders "amen" in je oor fluistert.

Op het derde blad lezen ze dat Venom de schatkaart heeft! De ribbels krijgen van hem de kaart als ze al zijn opdrachten kunnen uitvoeren.

De schat

Eens ze de schatkaart hebben, kunnen de ribbels op zoek naar de schat die ergens op het terrein verstopt ligt. Joepie!

SPEELCLUBBERS KUNNEN PESTERS DE BAAS!

Vorbereiding

Eerst en vooral bedenk je met de leiding mastermindgewijs een 'juiste' combinatie van kleuren.

Hulp van de speelclubbers gezocht! Picasso en Da Vinci hebben knallende ruzie en daardoor zijn ze de magnifieke kleurencombinatie verloren die hun schilderijen zo typeert. Ze weten niet meer wat ze moeten doen en vragen daarom aan de speelclubbers om hen een handje te helpen. Ga mee op zoek naar de juiste combinatie, maar let op voor de pester onder de kunstenaars! Die probeert daar een stokje voor te steken.

Ga voor vier of zes vakjes naast elkaar, zorg ervoor dat er evenveel kleurtjes als vakjes zijn en dat elke kleur maar één keer voorkomt. Zo moeten je speelclubbers enkel de juiste volgorde vinden, en niet ontdekken of een kleur een bepaald aantal keren voorkomt. Maak de code niet te moeilijk, maar zorg ervoor dat de speelclubbers de juiste oplossing ook niet te snel vinden. Een combinatie van vier kleuren zullen ze sneller kunnen maken dan een combinatie van zes kleuren.

Het spel speel je best in duo's en in een bos, waar je de kleurpotloden aan de bomen kunt hangen.

Verloop van het spel

De speelclubbers moeten de kleurtjes zoeken in het bos en er daarna een combinatie mee vormen. Geef hen daarvoor een overzichtskaartje met telkens rijen van vier tot zes vakjes waarop ze combinaties kunnen uitproberen. Wanneer ze een code ingekleurd hebben, gaan ze ermee naar Picasso of Da Vinci, die hen vertelt of ze het juist hebben of niet. Als de combinatie niet juist is, vertellen ze de speelclubbers wel hoeveel vakjes al juist ingekleurd zijn. Maar let op: een van de kunstenaars liegt! Het duo dat als eerste de juiste combinatie vindt, heeft gewonnen.

Varianten

- ✦ Als je weet dat je speelclubbers een sterke ploeg zijn, kun je een extra kleur toevoegen of twee dezelfde kleuren in de combinatie steken.
- ✦ Je kunt een extra element toevoegen aan het spel door een van de duo's ook als 'pestkoppen' aan te duiden. Die speelclubbers mogen de kleurpotloden op een andere plaats gaan hangen in het bos. Als ze ontdekt worden, wordt het duo dat hen betrapte de nieuwe 'pestkop'.

HET GROTE KIND

Ban Ki Moon, de secretaris-generaal van de Verenigde Naties, doet een oproep aan alle landen om zoveel mogelijk kinderrechten te verdienen voor hun land. Welk land verzamelt ze als eerste allemaal?

Ban Ki Moon en Bruno

Ban Ki Moon, de secretaris-generaal van de Verenigde Naties, doet een oproep aan alle landen om zoveel mogelijk rechten te verdienen voor de kinderen van hun land. Om hen daarbij te helpen, stelt hij een kinderrechtencommissaris aan die Bruno heet. Alle kinderen hebben recht op een naam en nationaliteit. Daarom krijgen ze een persoonlijk paspoort in de kleur van hun land (zie hieronder). Als ze dat in de loop van het spel kwijtspelen, moeten ze Bruno opzoeken om een nieuw te krijgen. Opgelet: Bruno verplaatst zich voortdurend, wat het moeilijker maakt om aan een nieuw paspoort te geraken.

Het spel

Verdeel de rakwi's in vier ploegen, en geef hen elk een kleur. De ploegen mogen zelf een naam kiezen voor 'hun land', en zetten een streep verf op hun gezicht in hun eigen landskleur. Ze bakenen ook een kamp af in het bos, en spannen dat af met een touw. Elke ploeg ontvangt vier kaartjes waarop een kinderrecht beschreven staat, en kaartjes met daarop tekeningen en pictogrammen. Kijk op vormen.org/activiteit/kinderrechten-bosspel voor de verschillende kaartjes. De ploegen krijgen elk vier verschillende kinderrechten toegewezen.

De bedoeling is dat elke ploeg zoveel mogelijk juiste combinaties maakt

van bij elkaar horende kaartjes. Als ploeg 1 bijvoorbeeld het mensenrecht 'Elk kind heeft recht op onderwijs en informatie' bezit, dan moeten ze drie tekeningen zoeken die daarbij horen. Omdat de ploegen niet altijd de juiste tekeningen in hun bezit hebben, moeten ze tot het kamp van de andere ploegen doordringen om ze daar te gaan halen. Op het moment dat een ploeg vier keer vier op een rij heeft, moeten ze Ban Ki Moon erbij roepen.

TIP: Geef elke ploeg van één kinderrecht al drie juiste kaartjes. Dat helpt hen al een eindje op weg.

KINDERRECHTENBOSSPEL

Op vormen.org/activiteit/kinderrechten-bosspel vind je de kinderrechten en de kaartjes met tekeningen per ploeg. Het spel heeft nog een tweede deel dat je ook kunt vinden op die site.

Kaartjes veroveren

Om in een vijandig kamp iets te kunnen gaan halen, moet je het paspoort hebben van het land dat je binnenvalt. Zo'n paspoort kun je veroveren door een tegenstander te tikken. Je speelt dan – volgens de voorkeur van de tikker – een wedstrijdje naar keuze: ofwel bladsteen-schaar, ofwel hanengevecht, ofwel om het langste a zeggen. De verliezer moet zijn of haar paspoort afgeven en moet op zoek naar kinderrechtencommissaris

Bruno voor een nieuw paspoort. De winnaar kan nu een vijandig kamp binnendringen.

Een speler kan een vijandig kamp binnendringen door onder het touw te kruipen of erover te springen. Eén voet binnen de omtrek van het touw is voldoende om immuun te zijn: je kunt dan niet meer getikt worden. Eens je binnen bent in het kamp, mag je de tekeningen bekijken die er geordend liggen per recht. Om het even welk kaartje dat je kunt gebruiken, mag je opeisen in ruil voor het paspoort dat je van een andere speler veroverd had. Zo ruil je bijvoorbeeld de tekening van recht op privacy in voor het paspoort van het gastland.

Slot

Als een ploeg bij de vier kinderrechten telkens drie kaartjes kan leggen, en dus vier keer vier op een rij heeft, roepen ze Ban Ki Moon erbij. Als hij ziet dat de puzzel klopt, is het spel afgelopen. De ploeg die als eerste de juiste puzzel kan leggen, is de winnaar van het spel.

Dit is een spel van Vormen vzw. De voorbije jaren ontwikkelde Vormen vzw activiteiten, workshops en spelen over kinder- en mensenrechten. De zoekmachine op vormen.org brengt je in een paar klikken bij een tof spel!

TITO'S KLEUREN DE DAG

Blinders in je buik voelen, sidderen als die knappe je aanraakt, 'het aanmaken' met iemand, enz. Het zijn zaken die tito's voor het eerst overkomen.

Maar wat als dat alles gebeurt met iemand van hetzelfde geslacht? Is dat wel oké? En wat zullen de anderen daarvan vinden? Tijd voor een spel over holebi's!

Doel van het spel

Om het snelst sterven met je geliefde in je armen. Oftewel: alle vragen juist beantwoorden en een volledig ingekleurde regenboogvlag afleveren.

Spelverloop

Deel de tito's op in drie ploegen. Elke ploeg krijgt twee bussen verf in verschillende kleuren, een wit stuk stof (vlag) en een papier met daarop 25 vragen. De bedoeling is om per ploeg zo ver mogelijk te geraken in de (holebi)relatie (sterven in elkaars armen). Hoe je dat doet? Door antwoorden op vragen te verzamelen, en je regenboogvlag te vervolledigen.

Antwoorden op vragen verzamelen

De leiding zit op de centrale post en is de voorzitter van een holebi-organisatie (bv. çavaria). Zij hebben dus veel informatie over het thema. De ploegen moeten om het eerst de antwoorden verzamelen op de 25 vragen die ze kregen. Dat doen ze door een opdracht te doen bij de holebi-organisatie. Per goed uitgevoerde opdracht krijgen ze een antwoord. Ze moeten zelf uitzoeken welk antwoord bij welke vraag hoort.

Voorbeelden van vragen en antwoorden

- ★ In welk jaar voerde België het holebihuwelijk in? *2003*
- ★ Wat is de naam voor verbaal of fysiek geweld tegen holebi's? *Gaybashing*
- ★ In de concentratiekampen van WO II kregen de joden een Jodenster als kenteken. Welk kenteken kregen holebi's? *Een roze driehoek*

Voorbeelden van opdrachten

- ★ Som tien bekende mensen op die homo, lesbisch of biseksueel zijn.
- ★ Toneeltjestijd: hoe vertel jij aan je ouders dat je verliefd bent op iemand van hetzelfde geslacht?
- ★ Som tien vooroordelen op die je weleens gehoord hebt over holebi's.

Meer vragen en opdrachten vind je op chiro.be/diversiteit.

Regenboogvlag kleuren

Ondertussen spelen de tito's ook een vlaggenspel. Een regenboogvlag heeft zes kleuren. De bedoeling is om die vlag zo volledig mogelijk te maken. Dat doen ze door verf te stelen bij andere ploegen. Hoe dat gebeurt, kunnen jullie zelf invullen. Je zou bijvoorbeeld iedereen een

spuitje met verdunde verf kunnen geven om hun kamp te verdedigen.

Een stapje verder

Per stap die ploegen in hun relatie willen zetten, moeten ze twee dingen komen tonen aan de centrale post: vijf antwoorden die correct gekoppeld zijn aan vijf vragen én een strook die gekleurd is op de holebivlag. Stappen die ze kunnen zetten zijn: de eerste date, kennismaking met de ouders, samenwonen, kindjes krijgen, sterven in elkaars armen. De ploeg die als eerste bij de stap 'sterven in elkaars armen' terecht komt (en dus alle 25 vragen juist heeft én een volledige regenboogvlag inkleurde), wint het spel.

WIST JE DAT ...

...de regenboogvlag een recent symbool is van de 'Gay Pride'? De oorspronkelijke vlag had acht kleuren als een uiting van de diversiteit in de holebigemeenschap: hot pink, rood, oranje, geel, groen, turkoois, indigo en violet. Maar toen de vlag in 1979 in massaproductie ging, bleek dat sommige kleuren niet beschikbaar waren in de fabriek, dus werden hot pink en turkoois uit het ontwerp gehaald en werd indigo vervangen door koningsblauw.

Nabespreking

Tijdens het spel hebben de tito's heel wat informatie gekregen over holebi's. Het is goed daar nu ook even bij stil te staan en erover te praten.

Doe dat op een rustig moment, bijvoorbeeld tijdens het vieruurtje. Je kun vragen of de tito's holebi's kennen, hoe ze er tegenover staan, wat ze ervan vinden dat twee mannen of vrouwen met elkaar zoenen, enz. Verwacht niet dat enkele tito's plots uit de kast zullen komen. Maar het is goed het onderwerp bespreekbaar te maken.

TIPS

- ★ Geef met de leiding het signaal dat het oké is om homo, hetero, lesbienne of wat dan ook te zijn. Bij de Chiro is iedereen welkom en mag iedereen zichzelf zijn.
- ★ Hou er bij volgende spelen rekening mee dat een koppel niet altijd moet bestaan uit een jongen en een meisje, en maak van holebipersonages niet altijd clichés.
- ★ Hang in jouw lokaal, naast de posters van popidolen, ook een poster van Wel Jong Niet Hetero. Je kunt ze gratis bestellen via hun website.

DIVERSITEIT, DA SMAAKT GOE

Meer info over diversiteit in de Chiro? Neem een kijkje op chiro.be/diversiteit. Of wil je graag zelf mee nadenken over hoe we de Chiro nog diverser kunnen maken? Kom dan gerust eens langs bij de commissie Diversiteit. Mail naar diversiteit@chiro.be.

Nog niet uitgespeeld? Bestel dan Mystery X via www.chiro.be. Het spel waarin vooroordelen tegenover holebi's de kop worden ingedrukt.

PEST JE ROT

Pesten vinden we in de Chiro niet oké. Ziehier een ludiek spel om dat aan te tonen!

Spelverloop

Het spel verloopt in twee fasen. In de eerste fase is het de bedoeling zoveel mogelijk kenmerken te verdienen en die uit te delen aan anderen. Die kenmerken zijn clichés als het over pesten gaat: rosse haren, slechte ogen, enz. Iedereen mag maar één pest-kenmerk krijgen. Je mag je eigenschap dus niet weggeven aan iemand die er al een heeft.

In de tweede fase heeft elke keti een pestkenmerk en spelen we een typisch terreinspel.

Fase 1: Kenmerken verdienen

Het doel van deze fase is om pestclichés te verdienen: ros haar, een bril, ADHD, enz. Wanneer je zo'n kenmerk gewonnen hebt, mag je het aan een andere speler geven. Bij elk kenmerk horen een aantal verkleedstukken en een bepaald gedrag (iemand anders pesten). Als je een pestkenmerk gekregen hebt, trek je verkleedkleden aan en gedraag je je vanaf dan ook zoals voorgeschreven.

KENMERK	VERKLEEDKLAREN	GEDRAG
Ros	Een rosse pruik	Zegt "klikspaan boterspaan" telkens hij of zij de klikspaan ziet 'klikken'.
Slechtziend	Bril	Duwt de seut constant opzij.
Harig gezicht	Snor	Negeert de macho.
Scheel	Masker van schele ogen	Roept "hé voze rosse" als de rosse passeert.
Macho	Spannend marcelleke	Doet altijd heel stoer en steelt constant de bril van de slechtziende.
Klikspaan	(niet meteen herkenbaar, maar klikken is dan ook iets geniepigs)	Komt altijd bij de begeleiding 'klikken' over de snor.
Seut	Bretellen	Wil nooit meedoen, en loopt constant weg van de ADHD'er.
Homo	Roze vestje	Tikt de schele voortdurend stiekem op de schouders en loopt dan weg of kijkt naar de andere kant.
ADHD	Doosje neppillen	Is hyperactief en doet de homo constant na.

Hoe kun je nu zo'n pestkenmerk krijgen? Dat doe je door de juiste boodschappen binnen te brengen bij de spelleiding. Over heel het terrein hangen flappen met daarop zinsdelen. Wie de verschillende zinsdelen kan combineren tot een juiste zin, krijgt een pestkenmerk dat hij of zij mag uitdelen aan iemand anders. Is de zin fout, dan heb je pech en doe je gewoon verder.

Om het moeilijker te maken, kun je ook verschillende zinnen opdelen in zinsdelen en die per kleur ophangen.

De zinnen die op de posters staan, zijn verschillende *do's en don'ts* over pestgedrag. Ze zullen als leidraad dienen voor de nabespreking.

PHOTO: CHIROURIKIA KHANSY ANDERLINDEN

Do's:

- ★ Voeg iedereen toe aan de Facebookgroep van de keti's.
- ★ Stuur een sms naar iedereen in plaats van enkel naar je beste vriendin.
- ★ Vraag iedereen mee naar de aspihuif.
- ★ Spreek de gepeste aan over zijn of haar houding.
- ★ ...

Don'ts:

- ★ Doe niet alsof er niets aan de hand is.
- ★ Vraag niet alleen aan de *populars* om naar de fuif te gaan.
- ★ Post geen gemene dingen op iemands Facebookprofiel.
- ★ Verstuur geen gemene sms'en.
- ★ ...

Fase 2: Spelen en pesten

In de tweede fase spelen we een actief spel, inclusief ploegjes kiezen, klagen over valsspelen en pesten. We spelen een spelletje Powerhand. De keti's behouden hun pestkenmerken uit de vorige fase en worden aangemoedigd om er volop in op te gaan. Wie zich moet gedragen alsof hij of zij de klikspaan haat, moet dat dus heel duidelijk laten blijken.

Laat je keti's zelf twee ploegen kiezen. Je zult merken dat dit het pesten in de hand kan werken: "Nee, ik wil de brillemas niet in mijn ploeg."

Powerhand

Verdeel het terrein in twee gelijke helften, en zorg voor een doel op elke helft. De bedoeling is om zoveel mogelijk punten te scoren. Een punt scoren kan op twee manieren. Ofwel door de bal in het doel van de tegenploeg te krijgen: dat levert twee punten op. Ofwel door de tegenstander in de fout te dwingen.

Er zijn eigenlijk maar drie regels bij Powerhand. Eerst en vooral mag je de bal maar met één hand aanraken: dat is jouw 'powerhand'. Als je de bal op een andere manier aanraakt, dan levert dat de andere ploeg een punt op. Ten tweede mag

de bal niet tot stilstand komen op jouw speelhelte, anders kost dat je een punt. En ten slotte mag je ploeg de bal maar driemaal aanraken op het eigen veld voor je hem naar de andere speelhelte slaat. Lukt dat niet, dan gaat er een punt naar de andere ploeg.

Evaluatie & nabespreking

In de nabespreking komen de do's en don'ts uit de eerste fase nog eens naar voren. De deelnemers proberen bij elke zin uit te maken of het een do of een don't is. Hierop volgt dan een korte discussie.

DE KEIZER/IN VAN ASPIRANJE

Eindelijk is het zover! Het machtige Aspiranje, een land bestaande uit een keizer of keizerin, senatoren en slaven, organiseert opnieuw de legendarische 'Orange Games'. In een volgelopen arena geven de onderworpen slaven het beste van zichzelf in enkele uitdagende opdrachten. De plaatselijke elite kan zich ondertussen vermaken met dit fantastische spektakel, inzetten op hun favoriete slaaf of slavijn, en zich rijkelijk tegoed doen aan hapjes en drankjes. Maar kan iedereen gedurende de spelen hun rang en stand handhaven, of krijgen we een nieuwe keizer of keizerin van Aspiranje?

Verdeling van de rollen

Het land Aspiranje telt drie sociale functies: de heersende keizer of keizerin, de raadgevende senatoren en de vechtende slaven. De functie die je krijgt, hangt samen met hoeveel geld je hebt. De rijkste aspi zal tot keizer of keizerin gekroond worden, en de armste aspi wordt veroordeeld tot de slavernij.

Bij de start van het spel trekt iedereen een kaartje uit een pot, met daarop het startkapitaal met bijbehorende functie. Door geld te verdienen, kunnen de leden zich opwerken op de sociale ladder. De keizer(in) en senatoren verdienen geld door juist te gokken op wedstrijden, de slaven door hun wedstrijden te winnen.

Voorbeeld van startbudgetten:

Keizer/in:	300 000 munten
Senator 1:	200 000 munten
Senator 2:	150 000 munten
Senator 3:	100 000 munten
Senator 4:	75 000 munten
Slaaf 1:	60 000 munten
Slaaf 2:	50 000 munten
Slaaf 3:	40 000 munten
Slaaf 4:	30 000 munten

Tip

Om de rollen duidelijk gestalte te geven, kun je attributen gebruiken. Zo kun je voor de keizer of keizerin een kroon maken, kunnen de senatoren een toga aantrekken, en de slaven op blote voeten wandelen. Een gesjorde tribune maakt de inkleding compleet!

Verloop van een ronde

Nu de rollen verdeeld zijn, kan het spel beginnen. Het bestaat uit verschillende rondes en iedere ronde volgt hetzelfde stramien.

Stap 1:

De vechtende slaven aanduiden

De keizer of keizerin mag uit de slaven twee spelers kiezen die het in een duel tegen elkaar zullen opnemen.

Stap 2:

Keuze van het duel

De senatoren kiezen op hun beurt een duel uit een lijst die je op voorhand opstelt. Dat kunnen zowel denk-, doe- als krachtopdrachten zijn.

Stap 3:

De inzet bepalen

De keizer of keizerin bepaalt de inzet waarvoor er gespeeld wordt. Het basisbedrag is 10 000 munten, maar dat mag naar eigen goeddunken verhoogd worden.

Stap 4:

Gokken

De senatoren en de keizer of keizerin moeten nu afzonderlijk gokken welke slaaf of slavin de *battle* zal winnen.

Stap 5:

Het duel

De aangeduide slaven voeren de opdracht uit, tot er een winnaar is.

Stap 6:

Beoordeling door de keizer(in)

De keizer of keizerin geeft aan of de winnaar van het duel eervol gewonnen heeft. Gaat de keizerlijke duim de hoogte in, dan verdubbelt het bedrag dat de slaaf of slavin gewonnen heeft. Wijst die duim naar beneden, dan wordt dat bedrag niet verdubbeld maar gaat het wel af van de keizerlijke rekening.

Stap 7:

De premies uitdelen

Het gokkantoor keert de winstpremie uit. De slaaf of slavin die de opdracht won, krijgt de inzet (eventueel verdubbeld door de keizerlijke beoordeling) op zijn of haar rekening gestort. De senatoren die juist gokten, krijgen hetzelfde bedrag erbij op hun rekening. Gokten ze fout, dan wordt dat bedrag ervan af getrokken. Idem voor de keizer of keizerin.

Stap 8:

De posities herverdelen

Op het einde van de ronde maak je een stand van zaken op. De aspi met het meeste geld wordt gekroond, de

volgende wordt eerste senator, enzovoort. Degene met het minste geld wordt de laagste slaaf in rang.

Extra features

- * De shop: Naast de arena waar de spelen plaatsvinden, kun je een shop maken waar je tegen exuberante prijzen eten en drinken verkoopt. Zo kan de keizer of keizerin slaven belonen met drinken, of de senatoren kunnen zichzelf plezierien met een trosje verse druiven.
- * Verwennerij: De slaven kunnen tegen betaling klusjes uitvoeren voor de rijkere elite (bijvoorbeeld: hun schouders masseren of wapperen met een waaier). Zo kunnen de slaven hun rekening wat aandikken.
- * Opdrachten pimpen: De keizer of keizerin en de senatoren kunnen nieuwe opdrachten kopen, of bestaande opdrachten pimpen. Zo is een worstelduel met een lijf dat ingesmeerd is met olie net dat tikkeltje spannender, of heeft de keizer misschien plots een lumineus idee voor een originele opdracht die niet op de lijst staat.

Tip

Zorg ervoor dat iedereen van de slaven aan bod komt en stimuleer de keizer en senatoren om risico's te nemen. Zo zit er veel variatie in het spel. Neem gerust zelf de vrijheid om risicopremies toe te kennen, of de keizer desnoods te vergiftigen.

Voorbeelden van opdrachten

- * Elkaar uit een cirkel duwen
- * Raadsels oplossen
- * Een toren bouwen met lukraak uitgekozen objecten
- * Dassengevecht
- * Hanengevecht
- * Je zo lelijk mogelijk schminken
- * Een potlood slijpen tot er niets meer van overschiet
- * Zo lang mogelijk A zeggen
- * Door een A4-blad kruipen
- * Limbo
- * Een vliegtuigje van papier maken dat zo ver mogelijk vliegt
- * Met je tenen een knoop leggen in een touw
- * Met je neus iets schilderen
- * Een zo lekker mogelijk gerechtje maken
- * Pareltjes in een zak tellen
- * Zo snel mogelijk het alfabet van achteren naar voren opzeggen
- * Abortusje (een ballon onder je T-shirt stoppen en om het eerste die van je tegenstander kapot prikken met een tandenstoker)
- * Jutezakspringen
- * Pompen

CHIROLEIDING IS GOED GEVORMD

IK + SB + stage = attest animator

SB
CHIROCURSUS

ZOMER-SB

Je bent al op IK geweest en je wilt meer? Ga mee op SB! Honderden leiders en leidsters gingen je al voor. De laatste SB van dit jaar is de Zomer-SB: een fantastisch tentenbivak in Limburg. Tijdens die vijf dagen ontdek je de leefwereld van je afdeling, hoe een leidingsploeg werkt, wie er nog zoal in de grote Chiro meedraait en hoe een eigen plaatselijk netwerk je groep ondersteunt. Je leert jezelf en een heleboel anderen beter kennen. Je werkt nieuwe spelen uit en krijgt tips over hoe je ook in moeilijker situaties stevig in je Chiro schoenen kunt staan. SB zit boordevol spel en Chiroplezier. Echt iets voor jou! Schrijf je in op chiro.be/sb.

ZOMERVAKANTIE

2 - 6 juli in tentenkamp in Limburg

HA-weekend + themacursus + stage
= attest hoofdanimator

Hoofdanimator worden? Of gewoon nog meer Chirofun met superleuke mensen? Volg een Hoofdanimatorweekend en een themacursus naar keuze. Dit jaar kun je nog mee op het derde Hoofdanimatorweekend en op Tochtenbivak. Daarna doe je stage in je eigen ploeg. Trakteer jezelf en je medeleiding op een hemels Hoofdanimatorweekend en een tintelende themacursus en behaal je attest van hoofdanimator. Wanneer ga jij mee?

HOOFDANIMATORWEEKEND

16 - 18 mei in Heibrand (Westmalle)

TOCHTENBIVAK

5 - 12 juli op een geheime locatie (bijna volzet)

TOCHTENBIVAK VERANDERT JE LEVEN

Wil jij ook méér Chiro in je zomervakantie? En mag het een tikkeltje avontuurlijk zijn? Dan is Tochtenbivak zeker iets voor jou! Op dat bijzondere bivak, ergens op een geheime plaats in de Ardennen, beland je helemaal terug in de natuur: slapen onder een tentzeil, bijeenzitten rond een gezellig kampvuur en opstaan met de vogeltjes. Je leert er een aantal nuttige technieken in verband met tochten, sjoeren, vuur en outdoor cooking. Op Tochtenbivak beleef je dingen waarover je over veertig jaar nog zal vertellen.

Attest?

Dit weekend telt als themacursus in het hoofdanimatortraject

Wie mag mee?

Al wie minstens een jaar leiding is, IK en SB volgde en dit jaar 17 is of wordt. Wie nog geen IK en SB volgde, maar wel minstens 18 jaar is en twee jaar leidingservaring heeft, mag ook mee.

Wanneer?

Van 5 tot 12 juli 2014

Waar?

Op een geheime locatie

Prijs?

135 euro

Info & inschrijven:

chiro.be/tochtenbivak

Filmpjes & foto's:

Check 'Tochtenbivak' op Facebook!

de BRIEVENBUS

Wil je iemand de groetjes doen? Of wil je gewoon met een grave foto in Dubbelpunt? Voor al je boodschappen en foto's één adres: dubbelpunt@chiro.be. Als je foto's doorstuurt, laat dan weten wie er op staat, waar ze gemaakt zijn en welke boodschap erbij hoort. Zorg wel dat je toestemming hebt van de personen op de foto.

De leidingsploeg van Chiro 't Scamanderke uit Oostnieuwkerke. "We zijn maar met acht leidsters, dus iedereen draait dubbele toeren, maar het gaat fantastisch! Daarom wil ik iedereen heel hard bedanken!" *Groetjes, Rani*

"Onze medeleider Tom De Bleser (middelste persoon op de eerste rij) gaat op Erasmus naar Afrika. En wij dachten dat dit wel een leuk cadeautje zou zijn!" *De leidingsploeg van Chiro Lippelo*

De leidingsploeg van Chiro Keten uit Lint. "Nee, dit zijn geen broeken of party's, wij zijn gebodypaint!" Veel Chirogroetjes van de tijgers (en de andere dieren) van Chiro Lint

"Omdat wij als groepsleiding van Chiro Liebel enorm fier zijn op ons topteam! Dank u voor het geweldige jaar!" *Groetjes, Carin & Lisa*

De Chirojongens van Ingoogiem

Het groepsweekend van Chiro Meisjes Jap uit Borsbeek. "De beste leidingsploeg van 't land maakte er weer een topweekend van! Volgend jaar weer allemaal van de partij hé!" *Groetjes, jullie VB*

CHIROSTEUN IN STUDIETIJDEN

HELP, EXAMENS IN AANTOCHT

Stress! Zenuwen!
Vermoeidheid! Zes weken totaal
afgesneden van de rest van de
wereld! WTF? Zes weken zonder
Chiro, dat overleef je nooit. Klopt.
Daarom hier enkele Chirotips in
studietijden.

DE VB'S VAN CHIRO KASTERLEE SOIGNEREN HUN LEIDING

“We staken een verrassingsontbijt in elkaar voor onze leiding tijdens de examens. We nodigden hen om acht uur 's morgens uit in de lokalen, en ze waren er allemaal. Allemaal hé! Ze hebben samen ontbeten van acht tot negen, en daarna zijn ze weer allemaal achter hun boeken gekropen, maar ze waren daar ik-weet-niet-hoe blij mee. We zijn met dit initiatief ook naar de kotstudenten in Leuven gereden. Ze kwamen aan 't ontbijt met zorgen en stress, maar toen ze weggingen, hadden ze weer courage. Dat was echt zalig!”

Ontspanningsvergadering

Zware onderwerpen verplaats je best naar een ander moment in het jaar. Hou de leidingskring op vrijdag- of zaterdagavond en *chillax* samen. Een filmpje kijken met een hapje en een drankje, eens uitrazen bij elkaar, enz.

Hevige spelen

Je een uurtje uitleven tijdens hevige spelen is de perfecte ontlasting voor opgehoopte stress. Longen vol verse zuurstof geven een stevige blokboost.

Ik denk aan jullie

Een postkaartje naar het thuis- of kotadres, een Chiroliedje aanvragen op de favoriete radiozender van je studerende medeleiding, enz. Kleine attenties kunnen wonderen doen!

Kalender

Een afknipkalender met vooruitzicht naar ... (*een feestje aan het einde van de blok, het bivak, enz.*) Elke dag knip je de wachttijd een stukje korter.

Een scheur- of afkruiskalender met motiverende slogans – *Meekunnen op bivak, daarvoor doe je 't!* – is ook een leuk idee.

Verandering van spijs doet eten

Tover het leidingslokaal om tot het ideale blokpot. Zo kan er eens naar een andere muur gestaard worden tijdens 't blokken. Samen blokken kan bovendien heel inspirerend werken. De valkuilen moeten we jullie waarschijnlijk niet vertellen.

Grave spelletjes, een handige methodiek, maffe trucjes of gewoon een leuk weetje, op dit blaadje aangeboden door een van de vier diensten van de Chiro – Dienst Internationale Activiteiten, Dienst Avontuurlijke Activiteiten, Dienst Artistieke Activiteiten en Spoor ZeS. Tot uw dienst deze maand: **Dienst Avontuurlijke Activiteiten.**

VUURTJE KOOK!

Na een dag vol actie en avontuur is er niets leuker dan met je hele ploeg rond het kampvuur te kruipen. En de leuke babbeltjes, met de warme gloed van het vuur op je gezicht zijn nog gezelliger met gepaste lekkertijen. Gelukkig moet niemand zich gaan afzonderen in de keuken voor de hapjes: je kunt ze namelijk perfect prepareren aan het knetterende kampvuur! Probeer zeker deze receptjes eens. Snel, makkelijk en vooral superlekker.

Sinaasappelbrownies

Benodigdheden

- * 360 g browniemix
- * 50 g boter
- * 100 ml water
- * 8 sinaasappels
- * Enkele walnoten
- * Aluminiumfolie

Bereiding

Prepareer het browniedeeg zoals aangegeven op de verpakking en voeg de gehakte noten toe. Snijd de topjes van de sinaasappels eraf, en hol de vruchten uit. Vul het uitgeholde deel met het browniedeeg en zet het topje er weer op. Pak het geheel in in aluminiumfolie en leg de sinaasappels ongeveer 20 minuten in de gloeiende kolen. Smakelijk!

Popcorn op het vuur

Benodigdheden

- * Pofmaïs
- * Zonnebloemolie
- * Suiker of zout
- * Een oude pot met deksel

Bereiding

Vul de pan met een bodempje olie en de maïs. Voeg hier enkele lepels suiker of zout aan toe en zet de pot met het deksel op de hete kolen. Wacht tot alle maïs gepoft is en smullen maar!

Ei aan het spit

Benodigdheden

- * Ei
- * IJzerdraad
- * Zout en peper

Bereiding

Prik voorzichtig aan weerskanten van het ei een gaatje. Steek er een stukje ijzerdraad door, en hang het ei zo hoog boven de gloeiende assen dat je je hand er precies acht tellen boven kunt houden. Wacht tot het ei gaar is en kruid bij met zout en peper.

Foto: THOMAS GEUENS

Chironieuws

Gezocht

'BUSPOOLERS'

Chiro Beselare uit West-Vlaanderen gaat volgende zomer op bivak in de Oostkantons, nabij Sankt Vith. Wegens de slechte verbinding met het openbaar vervoer gaan zij daar met de bus naartoe. Zijn er Chirogroepen die ook op bivak gaan in die regio, en interesse hebben om te 'buspoolen' (en zo de kosten te delen)? En komen jullie terug op 11 juli 2014 of vertrekken jullie op 21 juli 2014? Stuur dan een mailtje naar geert.wyffels@skynet.be.

In de aanbieding

LAST-MINUTE KAMPPLAATS

Nog wanhopig op zoek naar een kampplaats voor augustus 2014? Het terrein van Chiro Werchter is de ideale oplossing! Onze troeven: lokalen voor 80 personen, een groot eigen terrein (kampvuur, extra tenten, enz.), én een aanpalend bos met speelzone. Interesse? Neem dan zeker een kijkje op chirowerchter.be.

CIRCUSTENT

Chiro Bellegem verhuurt hun circustent. De tent biedt plaats aan ca. 400 mensen. Perfect te gebruiken voor een feest of om mee te nemen op bivak. Je kunt de tent opzetten als 15 bij 10 m of als 15 bij 25 m. Voor meer info check chirobellegem.be/verhuur.

BIVAKPLAATS

De Chiromeisjes van Mol-Millegem hebben voor de zomer van 2015 nog verschillende verhuurperiodes rij:

- ★ van 1 tot 11 juli
- ★ van 11 tot 21 juli
- ★ van 31 juli tot 10/11 augustus
- ★ van 10/11 augustus tot 20/21 augustus

Er kunnen minstens 40 personen binnen slapen en buiten is er veel plaats om tenten te zetten. Er is een groot grasplein en een stuk verhard plein, daarnaast zijn er in de dichte omgeving veel bossen. Meer info vind je op jeugdverblijven.be: zoek op 'Chirolokaal De Nachttegaal'.

CREATIEVELINGEN

VOOR DE VIDEOREDACTIE VAN DE CHIRO

**CHIRO TV
WERFT AAN!**

Is Chiro en video de ideale combinatie voor jou?

- ... audiovisuele technieken zijn jouw ding?
- ... of meer iemand met acteertalent?
- ... wie weet schuilt er wel een Tarantino in jou?

CHIRO TV, de nieuwste redactie van Chirojeugd Vlaanderen, is op zoek naar:

- Creatievelingen
- Scenarioschrijvers
- Acteurs, figuranten, ...
- Video- en geluidsbewerkers
- Technici

Iets voor jou? Stuur ons dan vliegensvlug een mailtje!
→ video@chiro.be

Familienieuws

GEBOORTE

Seppe, het eerste kindje van Benjamin (ex-nationaal secretaris Chirojeugd Vlaanderen) en Hanne werd op 8 februari geboren. Daarmee kreeg Benjamin de gewenste zoon met wie hij naar hartenlust zal kunnen voetballen.

Op 13 februari werden onze nationaal voorzitter Thomas Appelmans en Femke Borremans (verbond Brussel) de trotse ouders van **Pepijn**. Heel de Chiro wenst de prachtige ouders heel veel geluk toe met hun kleine spruit. Dat is sowieso een Chiroïd meer in de toekomst!

Op 4 maart werd **Ciska** geboren. Ciska is het dochtertje van Walter Smet (oud-DAA en websiteploeg) en Inge De Leenheir. Ze heeft al een grote broer (Wannes) en een grote zus (Katinka).

Boodschap van algemeen Chironut

WERELDKAMP 2014

- * Als Afrika in Europa lag, zou België dan een ontwikkelingsland zijn?
- * Begrijpt mijn Russische buurman mij echt niet als ik 'wodka' vraag?
- * Is economie echt belangrijker dan het WK voetbal?
- * Kan een kamp 'fact and fun' zijn?

Ga mee op Wereldkamp en ontdek het zelf! Het Wereldkamp, dat is vijf dagen denken, dromen en debat. Gebeten worden om te weten op een onverantwoord interessante manier. Verdiepen, vertellen en werken aan verandering. En tussendoor een (h)eerlijke pint voor een betere wereld. Meer info op wereldkamp.be of op Facebook.

Wie? Jongeren van 16 tot 25 jaar

Waar? Het natuurdomein van de Hoge Rielen (Lichtaart)

Wanneer? 7 tot 11 juli 2014

Info? wereldkamp.be

Contact? Katrien.Vissers@broederlijkdelen.be of bel 02-213 04 78

CHIROPRAILWAYS

Trek jij er graag opuit met de trein? Ga dan deze zomer samen met Wolly op ChiroRailways! We reizen met de trein door Europa, maar de route blijft nog één groot geheim. Onderweg maken we kennis met andere jeugdbewegingen. We spelen Chirospelen in verschillende landen en snuiven de lokale sfeer op in steden over heel Europa!

Wie? Chiroleiding en aspi's

Prijs? €400

Wanneer? 18 tot 28 augustus

Info en inschrijven? internationaal@chiro.be of chiro.be/internationaal

CHIROSCOOP

Vissen

21 februari - 20 maart

Een leid(st)er op wie je al een tijdje een oogje had, vraagt op de leidingskring of zijn of haar nieuwe vlam ook leiding mag worden. De groepsleiding weet niet goed wat te zeggen, maar jij bent er meteen voor te vinden. Je kunt niet wachten om tijdens een hanengevecht uit te maken wie er nu echt de liefde van zijn/haar leven is.

Ram

21 maart - 20 april

Je hebt goede bedoelingen en wilt iedereen helpen, maar dat wordt verkeerd opgevat in de leidingsploeg. Misschien moet je toch wat meer nadenken voor je iets doet of zegt.

Stier

21 april - 20 mei

Je nam beslissingen die invloed hebben op de rest van je leven. De toekomst ziet er daardoor schitterend uit en je geniet ten volle. Probeer die positieve energie in de Chiro te delen en breng het over op je medeleiding.

Tweelingen

21 mei - 20 juni

Jouw inzet is goud waard! Wat je dit jaar presteerde, doet bijna niemand van de leidingsploeg je na. Misschien ben jij wel de nieuwe groepsleiding in spe? Ga eens te rade bij de huidige groepsleiding of zet je in de zon met het Groepsleidingsboek.

Kreeft

21 juni - 22 juli

Dit jaar had heel wat ups en downs, maar geef de moed niet op kreeft! Sluit dit Chirojaar samen met je leden af door een waanzinnige slotactiviteit en een indrukwekkend bivak voor te bereiden. *You go, girl or boy!*

Leeuw

23 juli - 22 augustus

Samen met je medeleiding heb je er een fantastische tijd op zitten: wat een team! Organiseer een gezellig feestje en droom samen met je leden over de zomer en het aankomende bivak.

Maagd

23 augustus - 22 sept.

De examens die eraan zitten te komen, wegen meer op je dan je eerst had gedacht. Maar geen paniek: de leidingsploeg staat klaar om te helpen waar nodig en je leden steunen je op hun manier. Die 'op hun manier' kunnen we nog niet verder specificeren.

Weegschaal

23 september - 22 oktober

Je leden kunnen niet zwijgen over het komende bivak, terwijl de zomervakantie nog twee maanden op zich laat wachten. Jij kunt helaas niet mee. Of valt daar nog een mouw aan te passen? Je medeleiding en leden zouden het zeker appreciëren. Als het nodig is, maken ze zelfs een spandoek: "Jij bent écht de beste!"

Schorpioen

23 oktober - 22 november

Jij bent de rots in de branding voor de leidingsploeg. Iedereen kan altijd bij jou terecht met hun verhaal en samen zoek je naar een oplossing. Vergeet zelf geen plezier te beleven en speel nog eens voluit mee met je leden. Je vuil maken mag!

Boogschutter

23 november - 21 dec.

Je ziet het niet zo goed zitten om op bivak te vertrekken met die hevige bende, maar eens je met de voorbereiding begint, krijg je er meer zin in. Samen met je medeleiding ga je in de afdelingsboeken op zoek naar inspiratie voor activiteiten op maat van jouw afdeling.

Steenbok

22 december - 20 januari

Er bloeide iets moois tussen twee gekkerds van de leidingsploeg, maar dat loopt slechter af dan gehoopt. Jij zorgt ervoor dat er geen ruzie van komt in de leidingsploeg, maar moet daarbij een kant kiezen. Volg je hart!

Waterman

21 januari - 20 februari

Het geluk zit soms in een klein hoekje en deze maand is het jouw beurt om het te vinden. Op school of op het werk zit alles mee en in de Chiro heb je meer dan ooit je plaatsje gevonden binnen de ploeg. Je brengt een idee aan tijdens de leidingskring en iedereen is meteen enthousiast.

Chiro: je staat ermee op en gaat ermee slapen!

ONZE WINKELS

Aalst, Molenstraat 65, 053-70 13 80 | **Antwerpen**, Kipdorp 30, 03-202 24 71 | **Brugge**, Katelijnestraat 67, 050-33 86 51 | **Brussel**, Kolenmarkt 85, 02-511 44 31 | **Gent**, Hoefslagstraatje 1, 09-233 87 87 | **Hasselt**, Vaartstraat 14, 011-23 14 89 | **Leuven**, J.P. Minckelersstraat 29, 016-29 97 84 | **Mechelen**, O.L. Vrouwestraat 34, 015-41 02 34 | **Roeselare**, Merelzang, Delaerstraat 16, 051-24 35 11 | **Sint-Niklaas**, Nieuwstraat 13, 03-766 07 66 | **Turnhout**, Warandestraat 97, 014-42 15 13
Commerciële dienst en magazijn: Langstraat 24, 2140 Borgerhout, 03-270 04 44

Dekbedovertrek 1 persoon (140 x 200 cm): € 30

Dekbedovertrek 2 personen (200 x 220 cm): € 35

Kussensloop (65 x 65 cm): € 10

ACHTERFLAP

De leidingsploeg van Chiro Grultrode en het carnavalsfeestje voor hun leden!

WIN DE ACHTERFLAP!

Wil jij met je leidingsploeg de
achterkant van Dubbelpunt sieren?
Stuur dan een leuke groepsfoto
naar dubbelpunt@chiro.be.